

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

صورتجلسه جلسه مشترک کمیسیون معادن و فلزات با

کمیسیون صنایع، انرژی و صنعت احداث اتاق

رئیس کمیسیون صنایع، انرژی و صنعت احداث:

یونس اکبرپور پایدار

رئیس کمیسیون معادن و فلزات:

امید اسمعیل ظفر

ساعت اختتام: ۱۲:۳۰

ساعت شروع: ۹:۴۵

محل نشست: اتاق بازرگانی تبریز

تاریخ جلسه: ۱۴۰۳/۰۷/۰۹

اعضای جلسه: مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه:

بررسی برنامه محدودیت مصرف و قطعی گاز صنایع فولادی استان

صورت مذاکرات:

مقدمه:

انرژی در تمام کشورها یک کالای استراتژیک محسوب می شود یعنی نیاز ضروری و حیاتی کشور است و برای تأمین آن باید یک برنامه ریزی مناسب، دقیق و بلندمدت انجام شود تا خللی در روند عرضه به موقع آن ایجاد نگردد. با توجه به اینکه حدود ۷۲٪ انرژی کشور توسط گاز طبیعی تأمین می شود اما «وابستگی شدید به عدم وجود جایگزین مناسب»، «افزایش مصرف غیربهرینه»، «عدم افزایش ظرفیت تولید» و «نداشتن نگاه استراتژیک و توهم نامتناهی بودن این منابع» منجر به وقوع ناترازی در کشور شده است.

پیش بینی عرضه و تقاضای گاز طبیعی ایران تا افق ۱۴۲۰

واحد: میلیون متر مکعب در روز

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

پیش بینی می شود اگر روند فعلی عرضه و تقاضای گاز طبیعی ادامه پیدا کند در سال ۱۴۲۰، افت فشار مخازن پارس جنوبی در کنار افزایش بی رویه مصرف باعث ناترازی حدود ۱۰۰۰ میلیون مترمکعب در روز خواهد شد. برای فهم بهتر این عدد باید یادآوری کنیم مصارف گازرسانی کشور در سال ۱۴۰۲ حدود ۶۸۵ میلیون مترمکعب در روز بوده است! علاوه بر این موارد مصرف بخش خانگی و تجاری در فصول مختلف سال نیز نوسانات زیادی دارد و در فصل سرد الگوی مصرف حامل های انرژی به ویژه در بخش خانگی بالا می رود که موجب قطع گاز صنایع و تحمیل عدم النفع به کشور می شود. بنابراین با توجه به تفاوت مصرف گاز طبیعی در فصول مختلف ناترازی گاز طبیعی، به ۲ دسته ناترازی فصلی و ناترازی سالیانه تقسیم می شوند. منظور از ناترازی فصلی، ناترازی است که در فصول مختلف ایجاد شده و اثرات کوتاه مدتی دارد به طور مثال در فصل سرما به تقاضای گاز طبیعی در بخش خانگی افزایش می یابد و به دلیل ترجیح خانه بر کارخانه، باعث قطعی موقت گاز برخی صنایع مثل فولاد و پتروشیمی می شود. ناترازی سالیانه، ناترازی است که تمامی بخش های اقتصادی را تحت تأثیر قرار داده و آثار زیان باری بر تولید و تجارت بین المللی کشور دارد و اثرات بلندمدتی بر جامعه می گذارد. به گزارش مرکز پژوهش های مجلس ناترازی سالانه در سال ۱۴۰۱ حدود ۱۲۳ میلیون مترمکعب در روز بوده است.

پیش بینی های سازمان هواشناسی حاکی از آن است که سال ۱۴۰۳ زمستان سختی پیش رو خواهیم داشت که این موضوع اگر اتفاق بیفتد روند مصرف گاز را دو چندان افزایش می دهد و در حالت خوشبینانه احتمال آنکه ناترازی گاز ۳۰۰ میلیون متر مکعب هم گذر کند، وجود دارد و مشخص نیست شرکت ملی گاز امسال چه تدابیری را برای تأمین گاز بخش خانگی و سایر بخش ها در نظر بگیرد.

در این جلسه به بررسی ناترازی گاز و استفاده از منابع حاصل از بهینه سازی مصرف گاز با حضور نماینده ای از اداره گاز استان پرداخته شد.

امید اسمعیل ظفر، رئیس کمیسیون معادن و فلزات با اشاره به مشکلات قطعی برق اظهار کرد قطعی برق طی سال های اخیر باعث شد که واحدهای تولیدی، به ویژه واحدهای فلزی و معدنی، چندین ماه عملاً تعطیل شوند. حال که در آستانه فصول سرد سال هستیم، محدودیت گاز نیز فعالیت ما را مختل خواهد کرد. اگر راهکاری برای این مشکل در نظر گرفته نشود، واحدهای فولادی عملاً تعطیل خواهند شد. بحث محدودیت های حامل های انرژی (برق و گاز) باید به صورت شفاف اعمال شود و برنامه محدودیت برق مجموعه ها در سایت ادارات مربوطه درج شود تا قابل رویت برای همگان باشد.

یونس اکبر پور پایدار، رئیس کمیسیون صنایع، انرژی و احداث: در بحث ناترازی ها که اخیراً ناترازی گاز هم صنایع را مورد چالش قرار داده است و با این همه محدودیت ها صنایع کمترین بهره وری را داشته است. در تأمین سوخت دوم نیز مشکل داریم. بهترین روش برای کاهش این ناترازی بهینه کردن مصرف است که در این زمینه استفاده از بخاری هرمیتیک گزینه مناسبی است و بهترین کارکرد را دارد. باید برای آگاه سازی واحدهای صنعتی اقداماتی را انجام دهیم. اداره گاز برای این آگاه سازی مردمی و صنایع و همچنین جهت استفاده از بخاری های گازی برای صرفه جویی در میزان مصرف بهتر است همکاری های لازم را با کمیسیون ها داشته باشد. بر این اساس تا سال بعد بهتر است اقدامات پایداری داشته باشیم تا این ناترازی ها را به حداقل برسانیم.

خسرو آریان پور، مدیر بهره برداری شرکت گاز استان: پیگیری های لازم در جهت رفع محدودیت ها و جبران کمبود زیرساخت ها صورت پذیرفته است اما به نتیجه مطلوب نرسیدیم. پیشنهاد من در این زمینه این است که برای اطلاع رسانی مردمی و پیگیری مسئولین از

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

شرایط بحرانی ناترازی از صدا و سیمای استان دعوت کنیم تا در جلسات حضور یابند. در مصرف برق صنایع استان برخی از فیدرها به صورت عادلانه تقسیم بندی نشده اند و عمل انتقال به صورت موازی صورت نمی پذیرد. اگر بخواهیم نیروگاه خورشیدی احداث کنیم طبق توافق نامه ای شرکت های جدیدالاحداث برق مصرفی خود را از نیروگاه ها تامین خواهند کرد و این باعث خواهد شد که این شرکت ها هم دچار محدودیت بار نشوند و فیدرهای آنها نیز قطع نشود. اگر هم بخواهیم بهینه سازی لازم را {در مصرف} داشته باشیم باید فرهنگ سازی لازم را انجام دهیم.

وحید کوچه مشکی، مسئول کارگروه انرژی کمیسیون: آمار مصرفی برق و گاز صنایع جهت برنامه ریزی برای رفع ناترازی از طرف صنایع استان باید ارائه شود. در استان مشکل کمبود فشار گاز داریم به همین دلیل گاز کمتری مصرف می شود. در زمینه بررسی ناترازی انرژی با استانداری جلساتی داشتیم که به حداقل مقدار ممکن تعطیلات در صنایع منجر شد و اینکه به نتیجه مطلوبی برسیم باید از تمام حمایت های استانداری در این زمینه بهره مند شویم. برای اطلاع از میزان مصرفی گاز بهتر است پرسشنامه ای به صنایع استان ارسال شود که در ماه قبل این کار را انجام دادیم اما هنوز جوابی از کارخانجات دریافت نکرده ایم. در این زمینه از صنایع استان می خواهیم که آمادگی خود را با ارسال پرسشنامه فوق به کارگروه انرژی کمیسیون صنایع جهت سرمایه گذاری در احداث نیروگاه خورشیدی اعلام کنند. اگر بخواهیم در قضیه رفع ناترازی ها ورود کنیم بهتر است در مراجع تخصصی بحث علمی را ارائه دهیم و اعتبارات لازم را برای برطرف کردن این مشکل از منابع مربوطه پیگیری کنیم. پیشنهاد می کنیم شرکت های برق و گاز در محاسبه قبوض برق و گاز مصرفی صنایع، تجهیزات نوسازی شده، میزان مصرف انرژی آن ها و راندمان خروجی جدید را مد نظر قرار دهند.

علی اسکندری، کارشناس حوزه انرژی به بررسی موضوع تجدید ساختار در تامین برق صنایع پرداخت و اظهار کرد تمامی صاحبان صنایع در طی دو سال گذشته با چالش های عجیب در تامین برق در صنعت خود مواجه شده اند که موجب ایجاد دغدغه مضاعف در امر تولید شده است. به طور کلی این مشکلات را می توان به سه بخش تقسیم نمود:

بخش اول: عدم کفایت تولید برق در شبکه سراسری و خاموشی های گسترده در نیمه اول سال
بخش دوم: تغییر لجام گسیخته و غیرقابل پیش بینی مقررات و دستورالعمل های تامین انرژی الکتریکی چه در بخش دریافت انشعابات جدید و چه در بخش بهره برداری از انشعابات موجود صنایع

بخش سوم: تغییرات چندین برابری نرخ برق و گاز صنایع در طی دو سال گذشته و عدم امکان پیش بینی قیمت انرژی مصرفی در محصول نهایی و قبوض علی الحساب برای صنایع
این تجدید ساختار یک رویه مستمر طی ۵ سال آینده خواهد بود، لذا این چالش ها را می توان از دید تهدید و فرصت های پیش رو بررسی و از آنها بهره بردو باعث کاهش هزینه های تحمیلی به صنعت گردد.

در حال حاضر تامین برق صنایع به دو روش اجرا می گردد:

۱. قراردادهای دوجانبه برق و خرده فروشی ها

۲. خرید از بورس انرژی

در همین راستا یک قانون با عنوان قانون جهش تولید دانش بنیان (ماده ۱۶ این قانون) به کلیه مشترکین بالای (۱) مگاوات ابلاغ شد که باید طی یک دوره ۵ ساله حداقل ۵ درصد از انرژی خود را از منابع تجدیدپذیر و پاک تامین نمایند و این قانون از سال ۱۴۰۲ الی ۱۴۰۶ اجراء می شود. براین اساس یا باید مصرف کننده نسبت به تامین برق پاک خود اقدام و یا از طریق بورس انرژی، تابلو برق سبز، انرژی مورد نیاز خود را خریداری کند. البته روش دیگری به عنوان پذیرش جرائم نیز وجود دارد. مقررات بسیاری از جمله اعمال

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

هزینه ترانزیت بر دیمانند مشترکین، مابه التفاوت اجرای مقررات، مابه التفاوت نرخ سوخت نیروگاهی، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده، آبونمان، عوارض برق و باعث ایجاد مشغله مضاعفی برای صنعتگران شده است. کمبود تولید برق به میزان ۲۰ هزار مگاوات در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳ به صاحبان صنعت اثبات کرد که تمامی ریل گذاری انجام شده صرفاً در راستای آزادسازی قیمت حامل های انرژی است و حداقل در ۱۰ سال آینده امیدی به اصلاح و رفع ناترازی انرژی برق وجود ندارد. لذا صاحبان صنایع باید بر اساس روش های ممکن پیش رو اقدام به تامین برق پایدار خود کنند. این روش های پایدار به شیوه های زیر قابل تقسیم است:

- ۱- خرید از بورس انرژی تابلو برق سبز
- ۲- خرید از بورس انرژی تابلو برق آزاد
- ۳- عقد قرارداد دوجانبه با مولدهای مقیاس کوچک
- ۴- احداث نیروگاه های مقیاس کوچک در صنعت یا شهرک های صنعتی
- ۵- احداث نیروگاه های تجدیدپذیر و پاک شامل نیروگاه های خورشیدی، بادی، برقابی کوچک و بازیافت تلفات حرارتی اسکندری، پس از توضیح مختصری درباره هر کدام از موارد بیان کرد که برای احداث نیروگاه توسط هر کدام از صنایع فولادی و صنایع بزرگ مشکل زمین نخواهیم داشت و بر همین اساس این نیروگاه ها طبق دستورالعمل اسفندماه ۱۴۰۲ بین ۵ تا ۱۰ سال معافیت مالیاتی دارند.

تنها راه حل نهایی این است که با احداث نیروگاه تجدیدپذیر و پاک خورشیدی و یا بازیافت تلفات حرارتی میتوان هم مشکل ناترازی برق و هم کمبود تامین گاز {مصرفی صنایع} را برطرف کرد که در نیروگاه خورشیدی میزان برق تولیدی حدود ۵ ساعت است. نیروگاه بازیافت تلفات حرارتی، فضای کمتری را اشغال می کند و در میزان تولید برق محدودیتی ندارد.

مصوبات جلسه :

ردیف	متن مصوبه
۱	مقرر شد دو کمیسیون از طریق اتاق تبریز با شرکت های توزیع برق و شرکت گاز مکاتبه کنند تا در برنامه های محدودیت و قطعی گاز و برق صنایع در خارج از شهرک های صنعتی، جهت جلوگیری از شائبه تبعیض توسط شرکتهای مذکور در استفاده از گاز و برق برای برخی واحدهای تولیدی در یک منطقه؛ برنامه محدودیت و قطعی برق و گاز در سایت اینترنتی این شرکت ها بارگذاری شود.
۲	دو کمیسیون، جلسه مشترک جهت ارائه طرح توجیهی و آگاه سازی صنایع فولادی برای احداث نیروگاه های تجدیدپذیر به ویژه نیروگاه های خورشیدی برگزار کنند.